

การปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของคนพิการผู้ประสบวิกฤตด้วยการเสริมพลังอำนาจตนเอง
กรณีศึกษา สื่อนักอเล็กทรอนิกส์ “จิตสไตน์แม่กายพิการ” ของอาจารย์กำพล ทองบุญน่วม

ปริณุต ไชยนิษฐ์¹

¹สาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
E-mail : ¹parinut23@gmail.com

Received: March 19, 2020

Revised: June 3, 2020

Accepted: July 22, 2020

บทคัดย่อ

การปรับเปลี่ยนมโนทัศน์เป็นการที่บุคคลยอมเปลี่ยนกรอบความคิดของตนเอง อาจมาจากประสบการณ์ใดประสบการณ์หนึ่ง หรือภาวะวิกฤตในชีวิต แต่ความยากที่จะเปิดใจยอมรับภาวะวิกฤตอาจต้องใช้กระบวนการเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ คนพิการผู้ประสบวิกฤตที่เกิดจากการประสบอุบัติเหตุ อย่างเช่นกรณีศึกษาอาจารย์กำพล ทองบุญน่วม ผู้เขียนหนังสือ จิตสไตน์แม่กายพิการ หนังสือเล่มนี้ถูกนำมาวิเคราะห์รูปแบบการถ่ายทอดประสบการณ์การเสริมพลังอำนาจตนเองโดยวิเคราะห์ผ่าน 10 ขั้นตอนสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของเมซีโรว์ ทั้ง 10 ข้อแห่งการพัฒนาภายใต้การเสริมพลังอำนาจตนเองของคนพิการผู้ประสบวิกฤต จุดเริ่มต้นของการต่อสู้/ต่อรองในสิ่งที่ต้องเผชิญหลังตกเป็นผู้ป่วยจากการประสบอุบัติเหตุ (เมื่ออาจารย์เกิดความสิ้นหวัง นั่นคือจุดเริ่มต้นของพลังอำนาจในตนเอง) บทความนี้ชี้ให้เห็นปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมพลังอำนาจตนเองมีหลายอย่าง (ปัจจัยเนื่องมาจากการเจ็บป่วย ค่านิยมในตนเอง ความต้องการที่จะเดินหน้าและคงอยู่ต่อไป ความเชื่อที่มีผลให้ผู้ช่วยจัดการกับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ทั้งทางที่ดีและในทางลบ เป้าหมายในชีวิต ประสบการณ์ส่วนบุคคลที่มีผลต่อความเชื่อต่ออัตมโนทัศน์ แรงจูงใจในตัวผู้ป่วย ความเชื่อในอำนาจการควบคุมได้) ซึ่งผลลัพธ์ของการเสริมพลังอำนาจตนเองได้แก่ 1) การพัฒนาตนเอง 2) ความสามารถในการควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ได้

คำสำคัญ: การปรับเปลี่ยนมโนทัศน์, การเสริมพลังอำนาจตนเอง, คนพิการผู้ประสบวิกฤต, หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

Perspective Transformation of Disabled People in Crisis Issue by Self-Empowerment Case Study of Electronic Book Media “Bright mind, even physical disability” of Kampol Thongboonoom

Parinut Chaiyanich¹

¹Lecturer, Social Science and Humanity Department

Faculty of Liberal Arts Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi

E-mail: ¹parinut23@gmail.com

Received: *March* 19, 2020

Revised: *June* 3, 2020

Accepted: *July* 22, 2020

Abstract

Perspective Transformation is a person who changes their mind. This may cause from background experiences or crises in life. The most difficulty is to open up and accept a crisis that may require the learning process from perspective transformation. People with disabilities who suffer from crises caused by accidents such as the case study of teacher Kampol Thongboonoom, the author of the electronic book “Bright mind, even physically disabled”. This book is analyzed form of transfer of self-empowerment experiences by analyzing through 10 steps to learning from the transformation of Mezirow’s concepts. The 10 items of development under the self-empowerment of disabled people in crisis. At the beginning of the battle/bargain to facing with passing throughout his life after becoming a patient since the accident (when he lost, this is the start of self-empowerment). This article consists of several factors to empowerment (such as illness self-values relative cause a factor, will to be move on, beliefs that influence the patient’s ability to manage due to the problem and obstacle which were both of positive and negative, life goals, personal experiences that influence beliefs like self-concept, self-motivation, and self-control). The results of self-empowerment were: 1) self-development 2) sense of mastery.

Keywords: Perspective Transformation, Self-Empowerment, Crisis Disabled People,
Electronic Books

บทนำ (Introduction)

การปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ เมซีโรว์ได้กล่าวไว้ว่าเป็น การเรียนรู้ที่บุคคลปรับเปลี่ยนกรอบความคิดเดิมที่เคยยึดถือมา ไปเป็นมโนทัศน์ใหม่ที่มีความครอบคลุมกว่าเดิม กว้างกว่าและแจ่มชัดขึ้น ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิดได้ เมซีโรว์ชี้ชวนให้เปรียบเทียบไปถึงมโนทัศน์ที่เกิดจากการวิพากษ์อดีต ไตร่ตรองทำให้เกิดความเชื่อใหม่ขึ้นมา และความคิดความเชื่อที่ว่าเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป สำหรับคนที่พิการภายหลังจากการประสบอุบัติเหตุแล้ว การปรับเปลี่ยนมโนทัศน์จะช่วยในการเสริมพลังอำนาจตนเองได้ เพราะเป็นกระบวนการที่สร้างความเชื่อมั่นในตนเองในการปฏิบัติตามบทบาทใหม่ (แต่ก่อนเป็นคนร่างกายปกติ หลังประสบอุบัติเหตุต้องกลายเป็นคนพิการผู้ประสบวิกฤต) กระบวนการดังกล่าวจำเป็นสำหรับคนพิการผู้ประสบวิกฤตอย่างยิ่ง ได้แก่ Soanmali (2017) 10 ขั้นตอนสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ ดังนี้ 1) ความรู้สึกไม่พึงพอใจต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่ (Disorienting Dilemma) 2) การศึกษาวิเคราะห์ตนเอง (Self-examination) 3) การประเมินสมมติฐานเบื้องหลังสถานการณ์ต่างๆ อย่างมีเหตุมีผล (Critical Assessment of Assumptions) 4) ตระหนักว่าคนอื่นๆ มีการปรับเปลี่ยนความคิดเช่นเดียวกัน 5) การสำรวจค้นคว้าเพื่อกำหนดบทบาทใหม่หรือแนวการปฏิบัติใหม่ 6) การวางแผนการปฏิบัติ 7) การศึกษาหาความรู้และทักษะที่จะใช้ในการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ 8) การทดลองปฏิบัติตามแผน 9) การพัฒนาสมรรถนะและการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองในการปฏิบัติตามบทบาทใหม่ 10) การบูรณาการมโนทัศน์ใหม่เข้ากับวิถีการดำเนินชีวิต บททศวรรษวิชาการชิ้นนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำเสนอกระบวนการสร้างกรอบแนวความคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของคนพิการผู้ประสบวิกฤต สามารถปรับได้สำเร็จด้วยทั้ง 10 ขั้นตอนตามทฤษฎีของเมซีโรว์ เพราะคนพิการผู้ประสบวิกฤตสามารถเสริมพลังอำนาจในตนเองได้ แม้บริบทที่ตนเองอยู่จะไม่ใช่มโนทัศน์ที่มีร่างกายครบ 32

ประการแล้วก็ตาม โดยผู้เขียนจะเน้นว่าจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ของบุคคลอาจมาจากภาวะวิกฤตในชีวิตจนนำไปสู่การเสริมพลังอำนาจตนเอง ถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว การตีประเด็นความคิด การร้อยเรียงความคิด ผ่านการเลือกสรรถ้อยคำเพื่อสื่อความหมายสู่ผู้รับสารด้วยหนังสือ จิตสดใสมักกายพิการของอาจารย์กำพล ทองบุญน่ม การมองย้อนอดีตเช่นนี้ อาจทำให้บุคคลขบคิดจากการทำความเข้าใจความคิดหลักของเมซีโรว์และเกิดข้อถกเถียง เกิดความคิดความเชื่อชุดใหม่ และมีการปฏิบัติตามทฤษฎีใหม่ที่เกิดจากการได้เรียนรู้ด้วยการใคร่ครวญไตร่ตรองอดีตโดยไม่ลดทอนความคิดความเชื่อให้อยู่ภายใต้ชุดความหมายเพียงชุดเดียว ซึ่งการปลดปล่อยพลังอำนาจในตนเองของคนพิการผู้ประสบวิกฤตคือรูปแบบที่ทำลายความซับซ้อนของปัญหาสู่เป้าหมายชีวิตได้อย่างราบรื่นด้วยตัวเอง

เนื้อเรื่อง (Body)

ความรู้สึกไม่พึงพอใจต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่ ก่อนที่บุคคลจะเสริมพลังอำนาจในตนเอง

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) ผลงานของเขาเน้นเรื่องศักยภาพของมนุษย์ โดยมาสโลว์ได้เสนอทฤษฎีการมองมนุษย์ไว้ว่า ทุกคนสามารถแสดงออกถึงความเชี่ยวชาญหรือศักยภาพที่ตนเองมีอยู่ให้ได้มากที่สุดได้อย่างเต็มศักยภาพที่ตนเองมีหรือสามารถทำได้ เขาเป็นนักจิตวิทยาแนวมนุษยนิยมที่เชื่อว่า มนุษย์ไม่ควรถูกรังแกโดยพลังอื่นๆ จากภายนอกไม่ว่าจะเป็นสิ่งเร้าหรือการเสริมแรง แต่นักมนุษยนิยมให้ความสำคัญต่อศักยภาพของมนุษย์มากกว่า โดยเชื่อว่า การกระทำของมนุษย์เกี่ยวข้องกับเป้าประสงค์ต่างๆ และความมุ่งหวังที่อยากพัฒนาไปให้สูงขึ้น โดยเขาได้เสนอว่าความต้องการของคนส่วนใหญ่เหมือนขั้นบันได ความต้องการในระดับที่สูงกว่าจะถูกเรียกเป็นแรงจูงใจของบุคคล (Soanmali, 2017) ซึ่งถ้าวิเคราะห์ด้วยกรณีศึกษาจากการเขียนหนังสือ จิตสดใสมักกายพิการ จะพบว่า ถึงแม้ว่าอาจารย์กำพล ทองบุญน่มจะประสบอุบัติเหตุ และภายหลังที่กระตุกต้นคอข้อที่ 5 นั้นก็ไปกระทบกระเทือนถึง

ระบบประสาทไขสันหลัง ทำให้ร่างกายเป็นอัมพาตมี
อาการขาไปทั้งตัวได้แต่นอนนิ่งขยับตัวไม่ได้เลย แต่
เมื่ออาการดีขึ้นในหนังสืออาจารย์ได้เล่าว่า “ผมต้อง
ฝึกหัดทำกายภาพบำบัดเพื่อให้ใช้แขนทั้งสองข้างได้
ถนัดขึ้น ใหม่ ๆ ผมรู้สึกท้อแท้เพราะไม่มีแรงเลยและ
ก็ไม่อยากจะทำด้วย คิดอยู่แต่ว่ามาทำที่แขนแล้วเมื่อ
ไหนผมจะเดินได้เสียที ส่วนที่ขาของผมนั้นหมอได้แต่
เพียงช่วยขยับเพื่อไม่ให้ข้อติดเพราะเคลื่อนไหวไม่ได้
แล้ว ผมอยู่ที่โรงพยาบาลประมาณ 4 เดือน แขนขวา
เริ่มยกขึ้นได้แต่แขนซ้ายยังอ่อนแรง และไม่สามารถ
ควบคุมการขยับถ่ายได้ หมอลงความเห็นว่าการ
ของผมไม่มีทางหาย ไม่สามารถช่วยเหลืออะไรได้
มากกว่านี้แล้ว ให้ผมออกจากโรงพยาบาลไปหัดทำ
กายภาพบำบัดเองที่บ้าน” (Thongboonnoom,
2020) ตรงนี้แสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกันกับ
ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ที่ว่าด้วยความต้องการ
5 ชั้นพื้นฐานของมนุษย์ อาจารย์กำพล ทองบุญน่ม
พยายามเขียนให้เห็นถึงความรู้สึกของคนที่เคยตอบ
สนองความต้องการของตนเองได้ ไม่ว่าจะเป็ความต้องการ
ทางกายภาพและชีวภาพ ความต้องการความ
ปลอดภัย ฯลฯ แต่เมื่อบุคคลนั้นประสบอุบัติเหตุ ทำให้
ไม่พึงพอใจต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่ และสามารถทำได้
เพียงทำตามทีหมอลงความเห็นเท่านั้น โดยเฉพาะ
ความต้องการความปลอดภัยที่มนุษย์ต้องการได้รับการ
ตอบสนองในระดับที่สองหลังจากมนุษย์ได้รับ
ความต้องการทางกายภาพเรียบร้อยแล้ว แต่สำหรับ
อาจารย์กำพล ทองบุญน่มในช่วงหลังประสบอุบัติเหตุ
ใหม่ ๆ 2 ชั้นดังกล่าวของมาสโลว์ อาจารย์กำพล
ไม่สามารถได้รับครบได้ และตามทฤษฎีของมาสโลว์
เมื่อสองขั้นแรกไม่ได้รับ ขั้นที่สามซึ่งเป็นขั้นแห่งความ
ต้องการการยอมรับและความภาคภูมิใจ การยอมรับ
ในตนเองหรือการยอมรับจากผู้อื่น ขั้นนี้ก็จะไม่เกิด
เช่นกัน โดยมีอยู่ช่วงหนึ่งของงานเขียน อาจารย์ได้
พูดว่า Thongboonnoom (2020) “ชีวิตในตอนนั้น
ผมมีความคิดอยู่เสมอว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับผม
ทั้งหมดนี้ มิใช่เป็นเรื่องจริงจิงอะไรเลย เป็นแต่เพียง
ว่าเราได้ฝันร้ายไปเองเท่านั้น เป็นเพียงความฝันของ

เรา เติงยวเราก็ตื่นจากฝันร้าย ผมเองก็ยังไม่เชื่อแน่ว่า
นี่คือเรื่องที่เป็นจริง ความรู้สึกตอนนั้นไม่ค่อยชัดเจน
นัก ซึมๆ เบลอๆ เหมือนคนครึ่งหลับครึ่งตื่น” โดย
สรุปเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้คนที่พึงจะพบกับความ
พิการมีความรู้สึกไม่พึงพอใจต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่
ก่อนการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ ด้วยประสบการณ์ของ
บุคคล การมองย้อนอดีตอย่างวิพากษ์วิจารณ์ และการ
เสวนา อภิปรายด้วยเหตุผล ก่อนจะไปสู่ขั้นที่ 2 การ
ศึกษาวิเคราะห์ตนเอง

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) ผลงาน
ของเขาเน้นเรื่องศักยภาพของมนุษย์ โดยมาสโลว์ได้
เสนอทฤษฎีการมองมนุษย์ไว้ว่า ทุกคนสามารถ
แสดงออกถึงความเชี่ยวชาญหรือศักยภาพที่ตนเองมี
อยู่ให้ได้มากที่สุดได้อย่างเต็มศักยภาพที่ตนเองมีหรือ
สามารถทำได้ เขาเป็นนักจิตวิทยาแนวมนุษยนิยม
ที่เชื่อว่า มนุษย์ไม่ควรถูกรังแกโดยพลังอื่นๆ จาก
ภายนอกไม่ว่าจะเป็นสิ่งเร้าหรือการเสริมแรง แต่นัก
มนุษยนิยมให้ความสำคัญต่อศักยภาพของมนุษย์
มากกว่า โดยเชื่อว่า การกระทำของมนุษย์เกี่ยวข้องกับ
เป้าประสงค์ต่างๆ และความมุ่งหวังที่อยากพัฒนาไป
ให้สูงขึ้น โดยเขาได้เสนอว่าความต้องการของคนส่วน
ใหญ่เหมือนขั้นบันได ความต้องการในระดับที่สูงกว่า
จะถูกเรียกเป็นแรงจูงใจของบุคคล (Soanmali, 2017)
ซึ่งถ้าวิเคราะห์ด้วยกรณีศึกษาจากการเขียนหนังสือ
จิตสไลด์แม้กายพิการ จะพบว่า ถึงแม้ว่าอาจารย์กำ
พล ทองบุญน่มจะประสบอุบัติเหตุ และภายหลังที่
กระดูกต้นคอข้อที่ 5 นั้นหักไปกระทบกระเทือนถึง
ระบบประสาทไขสันหลัง ทำให้ร่างกายเป็นอัมพาตมี
อาการขาไปทั้งตัวได้แต่นอนนิ่งขยับตัวไม่ได้เลย แต่
เมื่ออาการดีขึ้นในหนังสืออาจารย์ได้เล่าว่า “ผมต้อง
ฝึกหัดทำกายภาพบำบัดเพื่อให้ใช้แขนทั้งสองข้างได้
ถนัดขึ้น ใหม่ ๆ ผมรู้สึกท้อแท้เพราะไม่มีแรงเลยและ
ก็ไม่อยากจะทำด้วย คิดอยู่แต่ว่ามาทำที่แขนแล้วเมื่อ
ไหนผมจะเดินได้เสียที ส่วนที่ขาของผมนั้นหมอได้แต่
เพียงช่วยขยับเพื่อไม่ให้ข้อติดเพราะเคลื่อนไหวไม่ได้
แล้ว ผมอยู่ที่โรงพยาบาลประมาณ 4 เดือน แขนขวา
เริ่มยกขึ้นได้แต่แขนซ้ายยังอ่อนแรง และไม่สามารถ

ควบคุมการขับถ่ายได้ หมอลงความเห็นว่าอาการของผมนั้นไม่มีทางหาย ไม่สามารถช่วยเหลืออะไรได้มากกว่านี้แล้ว ให้ผมออกจากโรงพยาบาลไปหัดทำกายภาพบำบัดเองที่บ้าน” (Thongboonoom, 2020) ตรงนี้แสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกันกับทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ที่ว่าด้วยความต้องการ 5 ขั้นพื้นฐานของมนุษย์ อาจารย์กำพล ทองบุญน่มพยายามเขียนให้เห็นถึงความรู้สึกของคนที่เคยตอบสนองความต้องการของตนเองได้ ไม่ว่าจะเป็นความต้องการทางกายภาพและชีวภาพ ความต้องการความปลอดภัย ฯลฯ แต่เมื่อบุคคลนั้นประสบอุบัติเหตุ ทำให้ไม่พึงพอใจต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่ และสามารถทำได้เพียงทำตามที่หมอลงความเห็นเท่านั้น โดยเฉพาะความต้องการความปลอดภัยที่มนุษย์ต้องการได้รับการตอบสนองในระดับที่สองหลังจากมนุษย์ได้รับความต้องการทางกายภาพเรียบร้อยแล้ว แต่สำหรับอาจารย์กำพล ทองบุญน่มในช่วงหลังประสบอุบัติเหตุใหม่ๆ 2 ขั้นดังกล่าวของมาสโลว์ อาจารย์กำพลไม่สามารถได้รับครบได้ และตามทฤษฎีของมาสโลว์เมื่อสองขั้นแรกไม่ได้รับ ขั้นที่สามซึ่งเป็นขั้นแห่งความต้องการการยอมรับและความภาคภูมิใจ การยอมรับในตนเองหรือการยอมรับจากผู้อื่น ขั้นนี้ก็จะไม่เกิดขึ้นกัน โดยมีอยู่ช่วงหนึ่งของงานเขียน อาจารย์ได้พูดว่า Thongboonoom (2020) “ชีวิตในตอนนั้นผมมีความคิดอยู่เสมอๆ ว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับผมทั้งหมดนี้ มิใช่เป็นเรื่องจริงจิงอะไรเลย เป็นแต่เพียงว่าเราได้ฝันร้ายไปเองเท่านั้น เป็นเพียงความฝันของเรา เดี๋ยวเราก็ตื่นจากฝันร้าย ผมเองก็ยังไม่เชื่อแน่ว่า นี่คือการที่เป็นจริง ความรู้สึกตอนนั้นไม่ค่อยชัดเจนนัก ซึมๆ เบลอๆ เหมือนคนครึ่งหลับครึ่งตื่น” โดยสรุปเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้คนที่เพิ่งจะพบกับความพิการมีความรู้สึกไม่พึงพอใจต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่ก่อนการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ ด้วยประสบการณ์ของบุคคล การมองย้อนอดีตอย่างวิพากษ์วิจารณ์ และการเสวนา อภิปรายด้วยเหตุผล ก่อนจะไปสู่ขั้นที่ 2 การศึกษาวิเคราะห์ตนเอง

อนึ่งการเสริมพลังอำนาจตนเองของคนพิการผู้

ประสบวิกฤต จุดเริ่มต้นอาจารย์กำพล ทองบุญน่มเป็นผู้ป่วย หลังประสบอุบัติเหตุบอบทบาทของความเป็นผู้ป่วยยังคงไม่สิ้นสุด โดยปัจจัยที่มีผลต่อพลังอำนาจมีหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยเนื่องมาจากการเจ็บป่วย ค่านิยมในตนเอง ความรักตนเอง ความเชื่อที่มีผลให้ผู้ป่วยจัดการกับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ทั้งทางที่ดีและในทางลบ เป้าหมายในชีวิต ประสบการณ์ส่วนบุคคลที่มีผลต่อความเชื่อต่ออัตมโนทัศน์ แรงจูงใจในตัวผู้ป่วย ความเชื่อในอำนาจการควบคุมได้ เป็นต้น ซึ่งผลลัพธ์ของการเสริมพลังอำนาจตนเอง ได้แก่ 1) การพัฒนาตนเอง (self development) 2) ความสามารถในการควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ได้ (sense of mastery) คือผู้ป่วยรับรู้ถึงศักยภาพและความสามารถตนเองในการเผชิญสถานการณ์ปัญหา โดยอาศัยสถานการณ์ปัญหาทำให้เกิดการเรียนรู้ ประกอบกับการนำความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่เดิมมาผสมผสานเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น (Dangdomyuth, 2017) และเมื่อมองในมุมมองของ Kieffer การสร้างพลังอำนาจเกิดจากการรับรู้ปัญหาที่แท้จริงและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง (Kieffer, 1984) สอดคล้องกับ Gibson ที่มองว่าพลังอำนาจคือกระบวนการทางสังคมที่ช่วยให้บุคคลค้นพบปัญหาและความต้องการจัดการปัญหานั้นด้วยตนเองเพื่อให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่นและรู้สึกว่าคุณภาพพลังอำนาจสามารถควบคุมชีวิตตนเองได้ (Gibson, 1995)

ตารางที่ 1 ตารางแสดงตัวอย่างตัวอย่างข้อความในหนังสือในหนังสือสะท้อนความรู้สึกไม่พึงพอใจต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่ (ส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างกรอบแนวความคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของคนพิการผู้ประสบวิกฤต)

ความรู้สึกไม่พึงพอใจต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่ (Disorienting Dilemma)

ก่อนเสริมพลังอำนาจในตนเอง

Thongboonnoom (2020) ผมรู้สึกท้อแท้ เพราะไม่มีแรงเลย และก็ไม่อยากจะทำด้วย คิดอยู่แต่ว่ามาทำที่แขนแล้วเมื่อไหร่ผมจะเดินได้เสียที ส่วนที่ขาของผมมันห่อได้แต่เพียงช่วยขยับเพื่อไม่ให้ข้อติด เพราะเคลื่อนไหวไม่ได้แล้ว (หน้า 42)

Thongboonnoom (2020) ชีวิตในตอนนั้นผมมีความคิดอยู่เสมอว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวผมทั้งหมดนี้ มิใช่เป็นเรื่องจริงจิงอะไรเลย เป็นแต่เพียงว่าเราได้ฝันร้ายไปเองเท่านั้น เป็นเพียงความฝันของเรา เดียวเราก็ตื่นจากฝันร้าย ผมเองก็ยังไม่เชื่อแน่ว่านี่คือเรื่องจริง

Thongboonnoom (2020) ชีวิตใน Thongboonnoom (2020) ภายหลังจากที่ต้องลาออกจากงานราชการไปแล้วผมรู้สึกเสียตายนมาก (หน้า 44)

Thongboonnoom (2020) ภายหลังจากที่ต้องลาออกจากงานราชการไปแล้วผมรู้สึกเสียตายนมาก (หน้า 44)

Thongboonnoom (2020) เราทำไม่ถึงโชคร้ายขนาดนี้ ชีวิตที่ผ่านมาของเราก็กำลังจะดีอยู่แล้ว เรียนก็เรียนได้สำเร็จ และยังมีอาชีพการงานที่เป็นหลักฐานมั่นคงอีกด้วย แล้วทำไมเราจึงได้ตกต่ำลงมาถึงขนาดนี้ ต้องกลายมาเป็นคนพิการที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ แม้แต่จะขับถ่ายหรืออาบน้ำให้แกตัวเองก็ทำไม่ได้ เราไม่อยากจะอยู่ในสภาพเช่นนี้เลย ต้องนั่งอยู่บนรถเข็น ต้องนอนอยู่บนเตียงตลอดไป ชีวิตอย่างนี้ผมไม่ต้องการ!! (หน้า 44)

Thongboonnoom (2020) ผมรู้สึกผิดหวังในชีวิตของผมมาก ผมไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรต่อไปกับตัวของผมดี มีความทุกข์บีบคั้นทั้งกายทั้งใจ กายก็เจ็บและต้องพิการไปตลอดชีวิต ใจก็ผิดหวังจนคิดพึ่งฆ่ามันทุกวัน และเมื่อเวลาที่คิดมากๆ บางครั้งก็คิดอยากจะเป็นคนบ้า เป็นคนวิกลจริตที่มีสติพันเพื่อนไปเสียเลยเพื่อที่จะได้ลืมเรื่องทุกอย่างที่เกิดขึ้นกับตัวเรานั้นเอง (หน้า 46)

Thongboonnoom (2020) คนพิการอย่างเราจะปฏิบัติไม่ได้ เพราะมีอิริยาบถนอนเสียเป็นส่วนมาก นั่งสมาธิไม่ได้ เดินจงกรมก็ไม่ได้ คิดว่าเราจะปฏิบัติไม่ได้หรอก (หน้า 51)

การศึกษาวิเคราะห์ตนเองภายหลังประสบอุบัติเหตุ กลายเป็นคนพิการ

ในเรื่องของการศึกษาวิเคราะห์ตนเอง อาจารย์กำพล ทองบุญน่มได้ใช้ขั้นตอนนี้ของการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของตนเองเกือบตลอดทั้งเล่ม โดยในเรื่องของการศึกษาวิเคราะห์ตนเองนั้น เมชิโรวีได้แสดงทรรศนะไปที่การปรับเปลี่ยนกรอบความคิดที่เคยยึดถือมา ไม่ว่าจะเป็นสิ่งใดๆ แต่การที่บุคคลจะปรับเปลี่ยนกรอบความคิดที่เคยยึดถือมาได้นั้น สมควรที่บุคคลจะต้องย้อนมาวิเคราะห์ตนเองเกี่ยวกับ ความชอบเดิมของบุคคล ความภูมิใจเดิมของบุคคล ความไม่ยอมได้ไม่

อยากมี ไม่อยากเป็นของบุคคล ความกลัวของบุคคล และเมื่อต้องเผชิญความพิการแล้ว อาจารย์กำพล ทองบุญน่มสามารถบรรยายความพิการให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ และพิจารณาว่าสิ่งต่างๆบ้างที่ตนต้องสูญเสียไปหลังพบกับความพิการ เช่นจากข้อความในหนังสือ “ความเชื่อมั่นในตัวเองก็พลอยเสื่อมสลายตามไป” เป็นต้น ยุทธวิธีดังกล่าวดำเนินตามหลักการ การปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ตนเอง เพื่อไปสู่ในอันดับถัดไปนั่นคือการประเมินสมมติฐานเบื้องต้นหลังสถานการณ์ต่างๆอย่างมีเหตุมีผล Sangiamphaisan (2007) ดังที่ ปีแยร์ บูร์ดิเยอ ได้เคยกล่าวไว้ว่า)

“และนี่เองที่เรียกว่าโลกแบบกลับด้าน เป็นโลกซึ่งผล เชิงบวก” อาจารย์กำพล ทองบุญน่ม กำลังมองโลก
ตอบแทนเชิงลบสามารถกลับกลายเป็นผลตอบแทน ในเชิงลบให้พบผลตอบแทนในเชิงบวก

ตารางที่ 2 ตารางแสดงตัวอย่างข้อความในหนังสือสะท้อนการศึกษาวิเคราะห์ตนเอง (ส่วนหนึ่งของกระบวนการ
สร้างกรอบแนวความคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของคนพิการ
ผู้ประสบวิกฤต)

การศึกษาวิเคราะห์ตนเองสู่การเสริมพลังอำนาจตนเอง (Self-examination)

Thongboonnoom (2020) ผมชอบเรียนวิชาพลศึกษามากจะไม่ยอมขาดเรียนก็เพราะชอบวิชาพลศึกษานี้แหละ (หน้า 24)

Thongboonnoom (2020) เมื่อเราได้ทำในสิ่งที่เราชอบก็ย่อมจะทำได้ เมื่อเรียนในสิ่งที่เราถนัดผลการเรียนก็ย่อมจะดีเป็นเรื่อง
ธรรมดา (หน้า 28)

Thongboonnoom (2020) ผมก็นึกในใจว่าอย่างนี้หรือที่เรียกว่านั่งกินนอนกิน เราจะไม่เป็นอย่างนี้หรอก เพราะชีวิตเรากำลัง
ดีแล้ว (หน้า 38)

Thongboonnoom (2020) ถ้าถึงกับลาออกจากงานก็หมายถึงผมต้องเป็นผู้ที่หมดอนาคตเสียแล้ว (หน้า 43)

Thongboonnoom (2020) ความพิการทางร่างกายที่ผมมีอาการอยู่ในปัจจุบันมีดังนี้ แขนทั้งสองข้างอ่อนแรง นิ้วมือทั้งสองข้างใช้
ไม่ได้ ขาทั้งสองข้างใช้ไม่ได้ ตั้งแต่ต้นคองไปจนถึงปลายเท้ามีความรู้สึกน้อยและบางที่ก็ไม่รู้สึกเลย คือใช้เข็มแทงก็ยังไม่เจ็บ รู้สึกขา
ไปทั้งตัว ควบคุมการขับถ่ายไม่ได้ ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ จะนอนอยู่บนเตียงเสียเป็นส่วนใหญ่ ลงนั่งรถเข็นเป็นบางโอกาสโดยให้ผู้อื่น
ช่วยอุ้มลงมา ผมจะนั่งอยู่ได้ไม่นานเพราะทำให้รู้สึกแน่นๆ อึดอัดหายใจไม่ค่อยสะดวก ซึ่งอาจทำให้เกิดแผลกดทับที่บริเวณก้นกับและ
กระดูกสันหลังได้ (หน้า 43)

Thongboonnoom (2020) ตามธรรมดาแล้วเราเคยชินอยู่กับความสะอึกส่ายในการใช้อวัยวะหรือร่างกายที่เป็นปกติมานานตั้ง 24
ปี จนรู้สึกว่ามันเป็นของเราจริงๆ มันคงจะเที่ยงแท้แน่นอน คงจะไม่เสื่อมสลายลงไปได้ง่ายๆ พอมันต้องพิการหรือบกพร่องมีปัญหา จึง
มีความเสียดายและเสียใจ รู้สึกหงุดหงิด กลัดกลุ้มใจ คิดว่าเราคงทำอะไรไม่ได้อีกแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างคงล่มสลายหมดสิ้นกันเพียงแค่นี้
ความเชื่อมั่นในตัวเองก็พลอยเสื่อมสลายตามไปด้วย (หน้า 46)

Thongboonnoom (2020) ในตอนนั้นถือว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีสำหรับตัวผม ทำให้พฤติกรรมต่างๆ เริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เป็นการ
เริ่มต้นชีวิตใหม่ได้ดีมาก คือปกติในแต่ละวัน ผมมักจะนอนคิดฟุ้งซ่านไปในอดีตบ้างอนาคตบ้าง (หน้า 60)

Thongboonnoom (2020) ผมจะมีชีวิตอยู่กับปัจจุบัน ไม่คิดไปในเรื่องอดีตเรื่องอนาคต จิตใจสบายขึ้น เพลิดเพลินไปกับการเจริญ
สติซึ่งมีรสชาติดีกว่าการอ่านและฟังธรรมะเสียอีก เพราะจิตของเราได้เข้าไปสัมผัสกับสภาวะจริงๆ กับรสของพระธรรมเลย (หน้า 67)

การประเมินสมมติฐานเบื้องหลังสถานการณ์ต่างๆ อย่างมีเหตุมีผล (Critical Assessment of Assumptions)

เมซีโรว์พบว่า มโนทัศน์ที่เกิดจากการวิพากษ์ การคิดไตร่ตรองและตั้งคำถาม จะก่อให้เกิดความคิดความเชื่อใหม่ขึ้นมา อาจารย์กำพล ทองบุญน่มได้เกิดการคิดอย่างมีเหตุมีผลก็เพราะพบความสูญเสียโอกาสในการเข้าถึงทุนทางวัฒนธรรม (cultural capital) นั่นคือสิ่งที่บุคคลได้รับจากกระบวนการหล่อหลอมทางสังคม อันกลายเป็นคุณสมบัติที่ทำให้สามารถเพิ่มมูลค่าของบุคคลได้ ทุนทางสัญลักษณ์ (symbolic capital) คือสิ่งที่ทำให้กลุ่มคนบางกลุ่มมีบารมีได้ เป็นผลจากการมีทุนสัญลักษณ์ เช่น พลเอกจำลอง ทรัพย์สมบัติ วีรกรรม เป็นต้น และทุนทางสังคม (social capital) อันหมายถึง เครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่สามารถสร้างมูลค่าและแปรเปลี่ยนเป็นผลประโยชน์ได้ (Sangiamphaisan, 2007) ซึ่งการประเมินสมมติฐานเบื้องหลังสถานการณ์ต่างๆ อย่างมีเหตุมีผลเป็นหนึ่งในยุทธวิธีของทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของเมซีโรว์ สามารถช่วยกระตุ้นให้บุคคลคิดวิเคราะห์ปัญหาชีวิตได้ บุคคลที่มีปัญหาชีวิตหนึ่งในนั้นคือ บุคคลที่มีปัญหาโรคซึมเศร้า ซึ่งจากข้อมูลที่สามารถเข้าถึงผ่านสื่อออนไลน์พบว่าหากเจาะลึกลงไปถึงข้อมูลจากกรมสุขภาพจิต จะพบว่าประเทศไทยมีผู้ประสบกับปัญหาด้านสุขภาพจิตไม่ต่ำกว่า 1 ล้านคน และในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิตประมาณ 4,000 รายต่อปีจากสาเหตุการฆ่าตัวตาย หรือนั่นหมายถึงมีคนเสียชีวิตจากการฆ่าตัวตาย 1 รายในทุกๆ 2 ชั่วโมง แต่ที่น่าเศร้าคือ มีคนพยายามฆ่าตัวตายปีละ 53,000 ราย หรือมีคนพยายามฆ่าตัวตายทุก 9 นาที 55 วินาที (Thairathonline, 2020) บทความนี้ผู้เขียนพยายามชี้ชวนให้ผู้อ่านลองกล้าท้าทายปัญหาดังกล่าวด้วยการเปิดรับแนวคิดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงจาก ดร.แจ๊ค เมซีโรว์ อย่างกรณีอาจารย์กำพล ทองบุญน่ม พรรคชนะของเมซีโรว์แสดงให้เห็นว่าบุคคลจะเกิดการใคร่ครวญและไตร่ตรองอย่างมีวิจารณญาณ ทั้งนี้เกิดจากกระบวนการสนทนาเชิงวิพากษ์ ทำยสุดบุคคลจะ

ถูกนำไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ บทความนี้จึงนำเสนอหลักของการกระตุ้นสู่การเปลี่ยนแปลงโดยวิเคราะห์ผ่านกรณีศึกษาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์กำพล ทองบุญน่ม เมซีโรว์ได้เสนอกระบวนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงไว้อย่างน่าสนใจ อันจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่อาจประสบวิกฤตบางอย่างในชีวิต และยังไม่สามารถยอมรับความทุกข์ยากได้เช่นเดียวกับอาจารย์กำพล ทองบุญน่ม กระบวนการของเมซีโรว์ 10 ขั้น จะช่วยให้บุคคลที่กำลังเผชิญความสับสนดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเอง การเปลี่ยนมโนทัศน์ช่วยทำให้บุคคลที่ผ่านพ้นสถานการณ์ร้ายแรงแมา เยียวยาตนเองให้อยู่ได้ด้วยตัวเอง ประสบความสำเร็จในชีวิตต่อไปได้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงตัวอย่างข้อความในหนังสือสะท้อนการประเมินสมมติฐานเบื้องหลังสถานการณ์ต่างๆ อย่างมีเหตุมีผล (ส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างกรอบแนวคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของคนพิการผู้ประสบวิกฤต)

การประเมินสมมติฐานเบื้องหลังสถานการณ์ต่างๆ อย่างมีเหตุมีผล
(Critical Assessment of Assumptions)

Thongboonnoom (2020) ทำให้ต้องมาทวนคิดคำนึงถึงชีวิตตนเองที่ผ่านมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ก็พบว่าในปัจจุบันเรามีความทุกข์มากเหลือเกิน จิตใจเศร้าหมอง มีแต่เรื่องความสูญเสียอยู่ภายในใจ (หน้า 44)

Thongboonnoom (2020) ตามธรรมดาแล้ว เราเคยชินอยู่กับความสะดวกสบายในการใช้อวัยวะหรือต่างกายที่เป็นปกติมานานตั้ง 24 ปี จนรู้สึกว่ามันเป็นของเราจริงๆ มันคงจะเที่ยงแท้แน่นอน คงจะไม่เสื่อมสลายลงไปได้ง่ายๆ เมื่อมันต้องพิการหรือบกพร่องมีปัญหา จึงมีความเสียดายและเสียใจ รู้สึกหงุดหงิด กลัดกลุ้มใจ คิดว่าเราคงทำอะไรไม่ได้แล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างคงล่มสลายหมดสิ้นกันเพียงแค่นี้ ความเชื่อมั่นในตัวเองก็พลอยเสื่อมสลายตามไปด้วย แต่ก็ยังมีความคิดที่จะปลอบใจตัวเองอีกต่อไปว่า ให้นานอีกนิด เราคงจะมีชีวิตอยู่อีกไม่นานนักหรอกเพราะเรามีร่างกายที่ผิดปกติกว่าคนอื่นทั่วไป อย่างช้าที่สุดคงจะไม่เกิน 5 ปี ถ้าเราไม่เกิดโรคแทรกซ้อนตายก็อาจจะต้องเป็นโรคประสาทบ้าตายเพราะความคิดมากของเราอย่างแน่นอน (หน้า 46)

Thongboonnoom (2020) ผมจะมีชีวิตอยู่กับปัจจุบัน ไม่คิดไปในเรื่องอดีตเรื่องอนาคต จิตใจสบายขึ้น เพลิดเพลินไปกับการเจริญสติ ซึ่งมีรสชาติดีกว่าการอ่านและฟังธรรมะเสียอีก เพราะจิตของเราได้เข้าไปสัมผัสกับสภาวะจริงๆ กับรสของพระธรรมเลย (หน้า 67)

Thongboonnoom (2020) พอถึงตอนนี้ ผมจำเป็นต้องเขียนจดหมายไปกราบเรียนถามหลวงพ่อกับอีกครึ่ง จะต้องอาศัยครูบาอาจารย์แล้ว จะปฏิบัติทางผิดหรือจะไปทางถูกก็ในช่วงนี้แหละ (หน้า 70)

Thongboonnoom (2020) อาการของกาย พอเรามากำหนดรู้ความจริงแล้ว จะเห็นว่าไม่มีไตรลักษณ์อยู่เต็มเนื้อเต็มตัวไปหมด ไม่คงทนถาวรอะไร ต้องแตกสลายไปในไม่ช้า (หน้า 78)

Thongboonnoom (2020) ชีวิตในแต่ละวันที่ผ่านพ้นไป มีเหตุการณ์หลายสิ่งหลายอย่างที่จรรมาสู่ชีวิตผม มีทั้งสิ่งนอกตัวในตัว ถ้าจำเป็นที่จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับสติที่รู้สึกตัวต่อสิ่งต่างๆตามหน้าที่ตามสมมติ (หน้า 93)

ตระหนักว่าคนอื่นๆ มีการปรับเปลี่ยนความคิดเช่นเดียวกัน เพื่อการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตัวเอง เมซิโรว์ได้เสนอแนวทางเรียนรู้ไว้ 4 แบบ โดยเริ่มจากการใคร่ครวญพิจารณากรอบอ้างอิงที่มีอยู่ จากนั้นบุคคลต้องเรียนรู้กรอบอ้างอิงใหม่ เพื่อไปสู่ขั้นตอนที่ 3 คือ การเปลี่ยนมุมมอง และสุดท้ายการเปลี่ยนแปลงจิตนิสัย ซึ่งการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตัวเองจะทำให้บุคคลที่กำลังอยู่ในภาวะวิกฤตสับสน ได้ตรวจสอบความรู้สึกรู้สึกตนเอง และตามหลักของเมซิโรว์แล้วบุคคลจะเริ่มเปิดใจยอมรับผ่านการตั้งคำถามเชิงวิพากษ์และการสะท้อนคิดเชิงวิพากษ์กับตนเองอย่างสมเหตุสมผลได้ก่อนที่จะยอมรับความทุกข์หรือความไม่พอใจ จนสามารถแลกเปลี่ยนกระบวนการเปลี่ยนแปลงกับบุคคลอื่น นั่นแปลว่าก่อนหน้านี้พวกเขาจะเล่าอะไรไม่ได้เลยก่อนถึงขั้นดังกล่าว แต่เมื่อผ่านพ้นมาแล้ว การเล่าถือเป็นการแลกเปลี่ยนกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับบุคคล โดยบุคคลจะสามารถเห็นคุณค่าในตนเองแปลว่าบุคคลผ่านพ้นขั้นตอนนี้ดังกล่าวแล้ว มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอยู่หลายงานที่ได้ยืนยันผลลัพธ์ไว้อย่างน่าสนใจ เช่น Meeseay (2009) การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาองค์ประกอบทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า มีองค์ประกอบภายในด้านพฤติกรรมทั้งหมด 7 ลักษณะได้แก่ 1) ให้ความเคารพในตัวบุคคลที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน 2) ยอมรับในความสามารถและสถานภาพของตนตามความเป็นจริง 3) กล้าคิดกล้าทำสิ่งที่ถูกต้อง 4) สามารถพูดถึงข้อผิดพลาด

เขาจะเล่าอะไรไม่ได้เลยก่อนถึงขั้นดังกล่าว แต่เมื่อผ่านพ้นมาแล้ว การเล่าถือเป็นการแลกเปลี่ยนกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับบุคคล โดยบุคคลจะสามารถเห็นคุณค่าในตนเองแปลว่าบุคคลผ่านพ้นขั้นตอนนี้ดังกล่าวแล้ว มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอยู่หลายงานที่ได้ยืนยันผลลัพธ์ไว้อย่างน่าสนใจ เช่น Meeseay (2009) การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาองค์ประกอบทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า มีองค์ประกอบภายในด้านพฤติกรรมทั้งหมด 7 ลักษณะได้แก่ 1) ให้ความเคารพในตัวบุคคลที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน 2) ยอมรับในความสามารถและสถานภาพของตนตามความเป็นจริง 3) กล้าคิดกล้าทำสิ่งที่ถูกต้อง 4) สามารถพูดถึงข้อผิดพลาด

พลาทหรือปมด้อยของตนเองได้อย่างตรงไปตรงมา
5) ขอบสั่งสมประสบการณ์ที่ท้าทายความสามารถ
6) พยายามพิสูจน์ความสามารถของตนเมื่อถูกตำหนิ
และ 7) สามารถประนีประนอมเอาความต้องการของ
ผู้อื่นและของตนเองไว้ร่วมกันได้ ส่วนองค์ประกอบ
ภายในด้านลักษณะทางจิตที่ส่งผลต่อการเห็นคุณค่า
แท้ในตนเองได้แก่ 1) การยอมรับตนเอง 2) การเคารพ
ตนเอง 3) ความเชื่อในผลของการกระทำของตนเอง
และทำนายผลนั้นได้ล่วงหน้า 4) ความมุ่งมั่นตั้งใจและ
อดทนที่จะฝ่าฟันอุปสรรค และ 5) ความเชื่อทางพุทธ

โดยความท้าทายดังกล่าวนี้ ตั้งต้นการเรียนรู้ที่
ภาวะที่ทำให้สับสน ซึ่งถือเป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญยิ่ง
ของกระบวนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง ตามแนวคิด
ของเมซีโรว์ โดยแนวคิดที่ว่านี้ เมซีโรว์เชื่อว่าเป็นการ
นำไปสู่ความรู้ที่ต่างกัน ที่บุคคลจะได้เริ่มตรวจสอบ
ตนเองและประเมินเชิงวิพากษ์ในข้อสันนิษฐานของ
ตนเองด้วย (Sagepub, 2020) แต่กระนั้นการจะทำให้
บุคคลตรวจสอบตนเองได้ สิ่งสำคัญกลับอยู่ที่กิจกรรม
ที่เลือกใช้กระตุ้นให้เกิดภาวะที่ทำให้สับสนด้วย เช่น
การใช้กรณีศึกษากระตุ้นความคิด เป็นต้น (Journal
of Behavioral Science, 2020)

นอกจากนี้ Thongtawee, Pongpakatian,
Temudom, Tantirittisak, & Rattanapojjanaj,
(2008) ยังได้พูดถึงเรื่องของการใคร่ครวญภายใน
ตนเองหรือโดยผ่านญาณตรรกษนะ อารมณ์และสิ่ง
ที่อยู่เหนือเหตุผล ว่าสามารถนำไปสู่การสร้างสรรค
ตนเองในระดับจิตใหม่และการขยายจิตสำนึกสู่การ
ยอมรับความจริงในความหมายและมุมมองใหม่ได้ ซึ่ง
สามารถช่วยเปลี่ยนแปลงบุคคลที่ประสบวิกฤตได้เช่น
กัน ดังเช่นงานวิจัยของ Meesuaisint (2015) ที่ได้นำ
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง
มาใช้เสริมสร้างการเห็นคุณค่าแท้ในตนเองให้กับ
เยาวชนชายที่กระทำผิดคดีรุนแรง ข้อสรุปของการ
วิจัยเผยแพร่ให้เห็นถึงค่าสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อเสริม
สร้างการเห็นคุณค่าแท้ในตนเอง ได้แก่ การกระตุ้น
ให้บุคคลแยกแยะ ประกอบด้วย ทบทวนตนเอง ตั้ง

ตนเองออกจากการยึดติด ค้นหาความคิดที่ทำให้ยึด
ติด ตั้งคำถามกับตนเอง และค้นหาตัวตนที่แท้จริง,
การสร้างเจตนารมณ์ประกอบด้วย วางแผนการก
กระทำ และเตรียมพร้อมด้านอารมณ์, ขึ้นกล้าเผชิญ
ประกอบด้วย ลงมือปฏิบัติ และสังเกตผลการปฏิบัติ,
ขั้นพัฒนาปรีทรรศน์ เป็นการท้าทายกระบวนการ
ทั้งหมดทุกขั้นตอนของการวิจัย ผู้วิจัยนำแนวคิด
เมซีโรว์มาเป็นฐานของการสร้างการเรียนรู้เพื่อการ
เปลี่ยนแปลงที่ฉายให้เห็นถึงคำตอบจากคำถามการ
วิจัยที่ว่า กระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การเห็นคุณค่า
แท้ในตนเองของเยาวชนชายที่กระทำผิดคดีรุนแรง
มีลักษณะอย่างไร, กระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวที่ผู้
วิจัยพัฒนาขึ้นมีลักษณะอย่างไร และผลการทดลอง
สามารถเสริมสร้างการเห็นคุณค่าแท้ในตนเองได้หรือ
ไม่อย่างไร มีอุปสรรคข้อจำกัดใดบ้าง ผู้เขียนบทความ
พยายามย้าให้เห็นว่า นี่เป็นความท้าทายในแบบเม
ซีโรว์ที่งานวิจัยได้นำมาเปลี่ยนแปลงบุคคลที่ประสบ
วิกฤตอย่างเยาวชนที่เข้ารับการอบรมในศูนย์ฝึกและ
อบรมเด็กและเยาวชนในสังกัดของกรมพินิจและคุ้ม
ครอบครัวเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นบุคคลที่ศาลได้ตัดสิน
พิพากษาในคดีที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง เป็น
คดีความผิดที่เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ได้แก่ ฆ่าผู้อื่น
โดยเจตนา พยายามฆ่าผู้อื่น หรือคดีความผิดเกี่ยวกับ
เพศ เช่น กระทำอนาจาร ข่มขืนกระทำชำเรา และ
โทรมหนิง เป็นต้น

การเสริมสร้างการเห็นคุณค่าแท้ในตนเอง เป็นฐาน
ของการกระบวนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงในแบบ
ของเมซีโรว์ที่ผู้เขียนมีแนวคิดว่า หากบุคคลอยู่ในภาวะ
วิกฤตที่ทำให้สับสน และบุคคลถูกทำให้ต้องตรวจสอบ
ความรู้สึกรู้สึกของตน จนนำไปสู่การประเมินเชิงวิพากษ์
ต่อสันนิษฐานของบุคคลเองอย่างสมเหตุสมผลแล้ว จะ
นำไปสู่การเปิดใจยอมรับผ่านการตั้งคำถามเชิงวิพากษ์
และการสะท้อนคิดเชิงวิพากษ์กับตนเอง และผลลัพธ์ที่
ได้คือกระบวนการพิจารณาด้วยตนเองว่า ความเชื่อนี้
ได้รับอิทธิพลจากสิ่งใด น่าเชื่อถือไหมและเปลี่ยนแปลง
ได้หรือไม่ อันจะนำไปสู่การอธิบายความสามารถที่แท้
จริงของตนเองและความมีคุณค่าที่มั่นคงได้

ตารางที่ 4 ตารางแสดงตัวอย่างข้อความในหนังสือสะท้อนตระหนักว่าคนอื่น ๆ มีการปรับเปลี่ยนความคิดเช่นเดียวกัน (ส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างกรอบความคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของคนพิการผู้ประสบวิกฤต)

ตระหนักว่าคนอื่น ๆ มีการปรับเปลี่ยนความคิดเช่นเดียวกัน

Thongboonnoom (2020) ในระหว่างนั้น คุณพ่อคุณแม่ท่านก็มีความทุกข์ไม่น้อยไปกว่าผมเหมือนกัน เพราะผมเป็นความหวังคนหนึ่งของท่านและผมก็ทำให้ท่านต้องผิดหวัง ท่านก็แสวงหาความดับทุกข์ให้กับตัวของท่านเองเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะคุณพ่อท่านได้แสดงหาความดับทุกข์ด้วยการไปศึกษาและปฏิบัติธรรมที่วัดหรือสำนักต่างๆ ที่เขามีการอบรมธรรมะกันหลายต่อหลายแห่ง (หน้า 48)

Thongboonnoom (2020) ผมได้เคยอ่านประวัติของหลวงพ่อกำเขียน สุวณฺโณ ท่านเป็นพระเถระที่มีเมตตามาก รักพวกเด็กๆ และรักธรรมชาติ โดยเฉพาะต้นไม้เป็นชีวิตจิตใจ การปฏิบัติธรรมะของหลวงพ่อกำจะเน้นมากที่การปฏิบัติให้มีขึ้นในตนเอง ให้ขยันสร้างสติมากกว่าการชักถาม สิ่งทีหลวงพ่อกำแนะนำและเทคนิคต่างๆ มาจากการปฏิบัติส่วนมาก ...มิใช่ได้มาจากตำรา (หน้า 59)

การสำรวจค้นคว้าเพื่อกำหนดบทบาทใหม่หรือแนวการปฏิบัติใหม่: บทบาทคนพิการผลลัพธ์แห่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับตนเองที่กำลังประสบวิกฤต

นิยามของผู้ประสบวิกฤตในบทความนี้หมายถึงผู้ที่กำลังอยู่ในภาวะงุนงง สับสน ผู้เขียนขอยกตัวอย่างให้เห็นภาพจากแนวคิดการสร้างภาพยนตร์ ที่ส่งผลต่อการเกิดผลลัพธ์แห่งการเรียนรู้ เช่น ภาพยนตร์เรื่อง *โจ๊กเกอร์ 2019* ที่พูดถึงบุคคลที่กำลังประสบวิกฤตทางด้านจิตใจ ผู้เขียนพยายามอย่างยิ่งที่จะสะท้อนให้ผู้ชมเห็นถึงจิตใจของตัวเองอย่างโจ๊กเกอร์ โดยเริ่มจากฉากที่แสดงถึงอัตลักษณ์หรือมุมมองที่โจ๊กเกอร์มีต่อตนเองที่กำลังประสบวิกฤตคือ เป็นผู้ป่วยที่มีอาการทางประสาทควบคุมตนเองไม่ได้ ผู้ชมถูกทำให้รับรู้ถึงความสามารถของโจ๊กเกอร์ไปพร้อมๆ กับตัวเอกของเรื่อง หนังสือพยายามชี้ให้เห็นว่าก่อนที่คนหนึ่งคนจะบ้า ต้องผ่านอะไรบางอย่าง หล่อหลอมและสะสมอะไรบางอย่าง ความเครียดและการหุดหู่ที่อาเธอร์ (โจ๊กเกอร์ในเรื่อง) ซึ่งกำลังประสบวิกฤตแต่กลับมีช่วงแห่งการรับรู้ความสามารถของตน (ตนมีความฝันจะเป็นนักแสดงตลกที่มีชื่อเสียง และพยายามไปถึงฝันนั้น) ช่วงแห่งการสร้างพลัง (หนังสือถึงแรงบันดาลใจจากจินตนาการที่อยากเป็นนักแสดงตลกที่มีชื่อเสียงอย่างคนอื่น ๆ) การรู้จักตน (ช่วงของการอยู่กับตนเองของอาเธอร์ การรำยรำเงียบๆ หลังพบเจอกับเรื่องกดดันเก็บกด การมองตัวเองผ่านกระจก การฉีกปากทำเป็นยิ้มให้กับตน การ

นึกฝันกับตนเอง) ความสามารถในการรับผิดชอบ (หนังสือพาคนดูอินไปว่า อาเธอร์ต้องรับผิดชอบแม่ที่ป่วยมาก ต้องทำงานหาเลี้ยงแม่และตนเอง) จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการให้ความหมายหรือเป้าหมายของชีวิต (ช่วงที่โจ๊กเกอร์รู้ความจริงว่า เรื่องราวของแม่ที่เล่าให้ฟังตั้งแต่เด็กนั้นเป็นเรื่องโกหกและตนไม่ใช่ลูกแม่แต่เป็นเพียงเด็กเก็บมาเลี้ยงที่ถูกเก็บมาเพื่อบำบัดอาการผิดปกติของแม่และคนรักเท่านั้น ตนถูกใช้เป็นเครื่องมือจนตนกลายเป็นผู้ป่วยทางจิตไปด้วย เป้าหมายของชีวิตของอาเธอร์ถูกเปลี่ยนจากวิกฤตทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด) การเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ (เมื่อเป้าหมายในชีวิตของอาเธอร์เปลี่ยน จึงนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของอาเธอร์ให้มีความรุนแรง โหดร้ายต่อผู้คนที่เคยกระทำต่อตนเอง สังคมที่เคยเหยียดหยามตนเอง นำไปสู่จุดกำเนิดของโจ๊กเกอร์ อาชญากรระดับโลก) หนังสือพยายามเล่าเรื่องด้วยภาพแห่งผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับตน หรือ Self ไปตลอดทั้งเรื่อง การเรียนรู้ดังกล่าวนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงมโนทัศน์ของผู้ชมได้อย่างลุ่มลึก บุคคลที่ประสบวิกฤตคือบุคคลที่ไม่ใช่คนในกระแสหลักที่ถูกให้ความสำคัญ หากแต่เป็นบุคคลที่ถูกตีตราโดยสังคมว่าต่ำต้อย ตัวตลกต่ำต้อย นั่นคือจุดพลิกผันที่นำไปสู่การดำเนินเรื่องจนกลายเป็นภาพยนตร์ดังระดับโลกในแบบฉบับของปี 2019 ปีแห่งยุคข้อมูลข่าวสารจากโซเชียลมีเดีย

ผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับตนนำไปสู่ผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับมุมมองต่อโลก (Dirkx, 1998) กลายเป็นพื้นฐานของความท้าทายแบบเมซิโรว์ ผู้ชมภาพยนตร์มีหลายแบบไม่ต่างจากผู้อ่านหนังสือของอาจารย์กำพล ทองบุญน่ม มีทั้งแบบที่กำลังประสบวิกฤตแบบเดียวกันกับแบบที่กำลังพบหรือเกี่ยวข้องกับคนที่กำลังประสบวิกฤต ผู้ชมหรือผู้อ่านอาจเป็นทั้งผู้เห็นด้วยและเห็น

ต่าง แต่ท้ายสุดผู้ชมหรือผู้อ่านจะได้เรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง มโนทัศน์ของตนเองที่มีต่อตนเองและผู้อื่นที่กำลังประสบวิกฤตในแบบที่ภาพยนตร์หรือหนังสือได้ฉายให้เห็น ความท้าทายรวมอยู่จุดนี้เอง จุดที่ท้าทายทั้งผู้เขียนและผู้อ่านได้ปรับเปลี่ยนและเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ไปพร้อมๆกัน

ตารางที่ 5 ตารางแสดงตัวอย่างข้อความในหนังสือสะท้อนการสำรวจค้นคว้าเพื่อกำหนดบทบาทใหม่หรือแนวการปฏิบัติใหม่ (ส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างกรอบแนวความคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของคนพิการผู้ประสบวิกฤต)

การสำรวจค้นคว้าเพื่อกำหนดบทบาทใหม่หรือแนวการปฏิบัติใหม่: บทบาทคนพิการผู้ประสบวิกฤต

Thongboonnoom (2020) เป็นเพราะผมได้ถูกความทุกข์บีบคั้นมากๆ จนหมดหนทางและจนปัญญาของตนเองที่จะคิดแก้ไข จึงอยากได้ที่พึ่งทางใจ คุณพ่อคุณแม่และญาติพี่น้องเป็นเพียงที่พึ่งภายนอกเท่านั้น เราอยากหาหนทางที่จะดับทุกข์ให้กับตนเองเป็นเพราะความทุกข์แท้ๆ เชี่ยวทำให้ผมได้เกิดศรัทธาในพระพุทธศาสนา (หน้า 47)

Thongboonnoom (2020) เราจะมาอ่านและฟังอยู่ยงนี้ไม่ได้แล้ว ต้องเริ่มต้นปฏิบัติเสียที อุปมาเหมือนกับเราได้แต่วางแผนที้อยู่ภายในบ้าน โดยที่มีได้ออกเดินทางเลย ก็คงจะได้แค่เพียงวนเวียนอยู่แต่ในบ้านเท่านั้นเองไปไม่ถึงไหน (หน้า 54)

การวางแผนการปฏิบัติสู่การเสริมพลังอำนาจตนเองคือหัวใจของการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงบุคคลที่ประสบวิกฤต

หัวใจอยู่ที่กระบวนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงได้สร้างผลกระทบเชิงบวกทั้งในระดับบุคคลและระดับ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งต่างๆในโลกได้ ความท้าทายอยู่ที่ทำอย่างไรให้บุคคลสามารถนำ ตนเองไปสู่ข้อมูลความรู้ ค้นหาและเลือกรับความรู้ด้วยการใช้สติปัญญาอย่างรู้เท่าทัน เรียนรู้ควบคู่การคิดวิพากษ์ จนนำไปสู่การสังเคราะห์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติ บุคคลที่ประสบวิกฤตอย่างเช่น งานเรื่อง การตอบโต้ความหมายแห่งตัวตนของคนชายพวงมาลัย Phetrak, Pipatpen, & Thammasatjakan, (2014). ที่ใช้วิธีวิทยาของการศึกษาอัตชีวประวัติผ่านเรื่องเล่าประสบการณ์ชีวิตเข้ามาศึกษาเรื่องเล่าแห่งตัวตนและเป็นการสร้างความรู้ชุดใหม่เกี่ยวกับคนชายพวงมาลัยขึ้นมาในสังคม คนชายพวงมาลัยคือบุคคลที่ประสบวิกฤต พวกเขาถูกให้ความหมายและ

คุณค่าจากสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นภายใต้การครอบงำของความรู้ในระบบสังคมแบบทุนนิยม ที่มุ่งเน้นเรื่องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นหลัก มองข้ามเรื่องราวของวิถีชีวิตคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไปจนทำให้คนชายพวงมาลัยประสบวิกฤตเกือบทุกด้าน จากผลพวงของการให้ความหมายและคุณค่าในเชิงลบบางงานนี้มีกระบวนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงชุกชอนอยู่ คณะผู้วิจัยมุ่งทำความเข้าใจต่อการสร้างความรู้ของคนชายพวงมาลัยเองเพื่อการตอบโต้ความหมายที่สังคมกำหนดให้ พวกเขาประสบวิกฤตจนต้องต่อสู้จากการถูกครอบงำโดยอำนาจของความรู้ในสังคม เป็นการต่อสู้หรือเรียกอีกอย่างว่าเป็นการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าในสังคมนั่นเอง

ตารางที่ 6 ตารางแสดงตัวอย่างข้อความในหนังสือสะท้อนการวางแผนการปฏิบัติ (ส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างกรอบแนวความคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของคนพิการ)

การวางแผนการปฏิบัติสู่การเสริมพลังอำนาจตนเอง

Thongboonnoom (2020) เราพลาดโอกาสที่จะได้บวชไปเสียก่อน เราก็ควรที่จะได้ศึกษาธรรมะ โดยวิธีการอ่านจากหนังสือหรือฟังจากเทปที่คุณพ่อได้หามาให้ เพื่อเป็นสารประโยชน์แก่ชีวิตของเราก่อนที่จะตาย ...ผมพยายามตั้งใจจดตั้งใจให้มาสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับธรรมะนั้นเอง (หน้า 50)

การศึกษาหาความรู้และทักษะที่จะใช้ในการดำเนินการตามแผนที่วางไว้เพื่อเสริมพลังอำนาจตนเอง รูปแบบการถ่ายทอดความรู้เปลี่ยนแปลงมาจากการได้ถ่ายทอดเล่าเรื่องราวชีวิตของบุคคลที่ประสบวิกฤตสอดคล้องกระบวนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงของเมชิโรว์ที่เสนอไว้ ดังเช่นงานเรื่องสร้างชีวิตใหม่ในเรื่องจำเป็นที่ต้องการถ่ายทอดความรู้ผ่านการถ่ายทอดชีวิตเพื่อผู้อ่านเห็นถึงคุณค่าของการพัฒนาศักยภาพที่อยู่ในตัวเอง จากการได้เห็นว่าคุณหญิงใช้การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในเรื่องจำเป็นสิ่งขับเคลื่อนศักยภาพที่อยู่ในตัวเองเพื่อนำไปสู่การสร้างคุณค่าและชีวิตใหม่ได้ด้วยตนเองทั้งเพื่อการมีชีวิตอยู่ภายในเรื่องจำเป็นและเพื่อชีวิตในอนาคตเมื่อพ้นโทษออกไป งานวิจัยนี้เป็นหนึ่งในโครงการชีวิตที่ถูกกลืน: เรื่องเล่าของผู้หญิงในเรื่องจำเป็น ใช้กระบวนการให้ผู้หญิงผู้เป็นเจ้าของเรื่องเล่าเป็นผู้สร้างและสร้างใหม่ในเรื่องราวชีวิตของตนเอง เพื่ออธิบายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตและบูรณาการขึ้นมาเป็นประสบการณ์ชีวิตและถ่ายทอดเรื่องราวออกมาตามความรู้สึกนึกคิดของเจ้าของเส้นทางชีวิตนั้น ดังนั้นเจ้าของเรื่องเล่าจึงเป็นผู้กำหนดด้วยตนเองว่าประวัติศาสตร์ชีวิตของตนเองนั้นเป็นอย่างไร มีจุดเปลี่ยนผ่านที่สำคัญของชีวิตที่น่าสู้อชีวิตใหม่อยู่ที่ใด เธอใช้อะไรขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนผ่านชีวิตไปสู่การสร้างชีวิตใหม่ (Rattanaotsakul, 2011) หรืองานเรื่อง การสร้างอัตลักษณ์แห่งตัวตนของคนพิการ (Juathai, 2008) ที่ใช้วิธีวิทยาหลักในการสร้างความรู้ชุดใหม่เกี่ยวกับความพิการของสังคมโดยใช้การศึกษาอัตชีวประวัติ สร้างเรื่องเล่าแห่งตัวตน (Self narrative) ซึ่งในงานนี้ผู้วิจัยเองได้เห็นถึงกระบวนการก่อร่างสร้างตัวตนของคนพิการที่เริ่มจากการก่อกำเนิด การสร้างและการดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์

แห่งตัวตน โดยวิเคราะห์ผ่านการเป็นผู้รับฟังคำบอกเล่าของคนพิการอย่างอิสระ ในฐานะของเพื่อที่พร้อมจะร่วมแบ่งปันอารมณ์และความรู้สึกของพวกเขา เพื่อเปิดพื้นที่ให้คนพิการได้บอกเล่าประวัติศาสตร์แห่งชีวิตของตนเอง ความปรารถนาแห่งตัวตน การทบทวนตรวจสอบตนเอง การรู้จักตนเอง (ขั้นนี้สอดคล้องกับเมชิโรว์) ทั้งหมดนี้เป็นรูปแบบการถ่ายทอดความรู้คู่กับการถ่ายทอดชีวิตสู่การพัฒนาศักยภาพที่อยู่ในตัวเอง เพราะไม่ใช่แต่เพียงคนพิการที่เรียนรู้ชีวิตผ่านการเล่าเรื่องของตนเอง แต่ผู้วิจัยเองก็ได้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ในครั้งนี้ด้วย ไม่ได้มีความหมายเพียงแค่การสร้างพื้นที่แต่เป็นการสร้างสุนทรียะให้เกิดขึ้นกับตัวตนของตนเองด้วยเช่นกัน เพราะการสร้างความรู้ซึ่งเกิดขึ้นจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นกลไกอันละเอียดอ่อนของอำนาจที่เข้ามากระทำต่อเรือนร่างมนุษย์ มองเห็นการเผชิญหน้ากับอำนาจเพื่อปรับเปลี่ยนสถานะจากผู้ถูกกระทำเป็นผู้กระทำ การจัดการกับตนเองและมองเห็นมิตรภาพของมนุษย์ในการสร้างความเสมอภาคแห่งความเป็นคนให้เกิดขึ้นกับเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเองอย่างเท่าเทียม การมองเห็นในลักษณะนี้เป็นภาพสะท้อนที่ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจความหมายของการมีชีวิต

หลายรูปแบบของการถ่ายทอดความรู้เปลี่ยนแปลงมาจากการได้ถ่ายทอดเล่าเรื่องราวชีวิตของบุคคลที่ประสบวิกฤตที่ไม่เพียงแต่จะมีผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย หากแต่มีผลโดยตรงต่อผู้วิจัยด้วย เช่นเดียวกับงานหนังสือของอาจารย์กำพล ทองบุญน่ม งานนี้มีผลโดยตรงต่อการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์หลังจากประสบวิกฤตด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 7 ตารางแสดงตัวอย่างข้อความในหนังสือสะท้อนการศึกษาหาความรู้และทักษะที่จะใช้ในการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ (ส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างกรอบแนวความคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของคณาจารย์ผู้ประสพวิกฤต)

การศึกษาหาความรู้และทักษะที่จะใช้ในการดำเนินการตามแผนที่วางไว้เพื่อเสริมพลังอำนาจตนเอง

Thongboonnoom (2020) หลังจากนั้นเป็นต้นมา ผมก็อ่านบ้างฟังบ้างทุกๆ วัน พอนานวันเข้าก็เกิดความเพลิดเพลินในธรรมะ ทำให้ลืมความทุกข์ไปชั่วขณะ ในระหว่างที่อ่านหรือฟังธรรมะ จิตใจก็ดีขึ้นกว่าเดิม และความรู้สึที่ดีๆ ได้เกิดขึ้นในใจผมหลายอย่าง (หน้า 50)กับธรรมะนั้นเอง (หน้า 50)

Thongboonnoom (2020) ผมได้เจริญสติดูกายเคลื่อนไหวอยู่ต่อไปอีก (หน้า 71)

การทดลองปฏิบัติตามแผนเพื่อเสริมพลังอำนาจตนเองในแบบเมชิโรว์ ผู้ก่อตั้งการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง

ขั้นตอนดังกล่าวสอดคล้องกับกระบวนการสร้างการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงในงานวิจัยๆ หลายงาน ดังที่ผู้เขียนได้ยกตัวอย่างมาแล้ว คำสำคัญที่เมชิโรว์ได้เน้นย้ำคือเรื่องของการเรียนรู้ว่าเป็นเหตุเป็นผล โดยวิธีการตั้งคำถามและการเรียนรู้ในการสะท้อนตนเอง การอธิบายความหมายของความรู้สึ และค่านิยม และความหมายของโลกทัศน์ ตลอดจนการให้ความหมายของการเปลี่ยนแปลง โดยบุคคลที่ประสพวิกฤตจะต้องได้รับการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ใน 10 ข้อดัง

กล่าวเพื่อการสะท้อนตนเองและการเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผลด้วยการตั้งคำถามของชีวิต

ต่อมาในปี 1995 เมชิโรว์ได้ให้ความสำคัญกับการสะท้อนตนเองเชิงวิพากษ์ โดยได้เพิ่มเติมในกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงโลกและชีวิตเข้าไปด้วย และเมื่อถึงปี 1998 เมชิโรว์เชื่อมโยงเรื่องของความเชื่อเกี่ยวกับการสะท้อนอย่างมีวิจารณ์ญาณ โดยใช้วิธีการเล่าเรื่อง การจัดระบบ การบำบัด การใช้ความรู้ (Suttinarakorn, 2017) สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาให้กับบุคคลที่ประสพวิกฤตได้อย่างดีด้วยการเรียนรู้ว่าเป็นเหตุเป็นผล โดยวิธีการตั้งคำถามและการเรียนรู้ในการสะท้อนตนเอง

ตารางที่ 8 ตารางแสดงตัวอย่างข้อความในหนังสือสะท้อนการศึกษาหาความรู้และทักษะที่จะใช้ในการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ (ส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างกรอบแนวความคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของคณาจารย์ผู้ประสพวิกฤต)

การทดลองปฏิบัติตามแผนเพื่อเสริมพลังอำนาจตนเอง

Thongboonnoom (2020) ผมเคยทดลองปฏิบัติบ้างเหมือนกัน แต่ก็ทำอย่างไม่ค่อยจริงจัง (หน้า 51)

Thongboonnoom (2020) การปฏิบัติของผมจะเริ่มตั้งจากอิริยาบถนอนหงาย พลิกมือคว่ำและหงายแต่ละครั้ง ให้มีสติเข้าไปสู่ทุกครั้งที่มือคว่ำและหงาย เริ่มทำครั้งแรกๆ ทำที่มีมือขวาเพียงข้างเดียวเท่านั้น (หน้า 64)

Thongboonnoom (2020) ผมเก็บเกี่ยวเอาสติจากอิริยาบถเล็กๆ น้อยๆ เหล่านี้ได้มากในแต่ละวัน เพราะคณาจารย์มีการเคลื่อนไหวของร่างกายที่จำกัดอยู่มาก เมื่อมีความว่าง ความคิดหรืออารมณ์ที่รุนแรงเข้ามากระทบก็ต้องทำให้เร็วๆ แรงๆ บ้างเพื่อความชัดเจนของสติ (หน้า 67)

Thongboonnoom (2020) การปฏิบัติจะเริ่มตั้งแต่ลมหายใจตอนต้นตีสี่ ก็เริ่มรู้สึกตัวทันที เจตนาใส่ใจที่จะเติมสติลงไปในกรกระทำทุกอย่างจนตลอดทั้งวัน บางครั้งก็หลังลืมนสติไปบ้างเหมือนกันแต่ก็พยายามจะกลับมารู้สึกตัวที่กายหรือจิตอยู่เรื่อย (หน้า 73)

ตารางที่ 8 ตารางแสดงตัวอย่างข้อความในหนังสือสะท้อนการศึกษาหาความรู้และทักษะที่จะใช้ในการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ (ส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างกรอบแนวความคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของคนพิการผู้ประสบวิกฤต) (ต่อ)

Thongboonnoom (2020) ผมจะทำไปจนกว่าจะถึงเวลาประมาณสามทุ่ม แล้วจึงนอนหลับไป แต่ตอนกลางวันจะไม่หลับ ไม่ค่อยสนใจกับสิ่งภายนอก ไม่ดูโทรทัศน์ ไม่ฟังวิทยุ ถ้าฟังก็จะฟังแต่ธรรมะ (หน้า 74)

Thongboonnoom (2020) ผมจะปฏิบัติอยู่อย่างนี้ทุกๆ วัน เป็นการสะสมสติ...ทำให้สติรู้สึกตัวเด่น (หน้า 76)

Thongboonnoom (2020) พอตื่นขึ้นมา เราก็ต้องเริ่มแก้ทุกข์ให้กายกันเลย เช่น ต้องดื่มน้ำ ล้างหน้า แปร่งฟัง ทานข้าว ขับถ่าย อาบน้ำ เปลี่ยนอริยาบถต่างๆ จะต้องทำอยู่อย่างนี้เรื่อยไปจนกระทั่งนอนหลับไม่ทำก็ไม่ได้ (หน้า 78)

การพัฒนาสมรรถนะและการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองในการปฏิบัติตามบทบาทใหม่เพื่อเสริมพลังอำนาจตนเอง

ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงของเมซีโรว์ (Mezirow) สนับสนุนให้บุคคลค้นพบความหมายใหม่ของความคิด ความหมายจะเกิดขึ้นตลอดกระบวนการสนทนาอย่างวิพากษ์วิจารณ์ นำให้บุคคลผู้ประสบวิกฤตไปสู่การมีมุมมองต่อความจริงที่ซับซ้อน เห็นว่าปัญหาคืออะไร อุปสรรคอยู่ตรงไหน อะไรที่สามารถ

เชื่อมโยงกับประสบการณ์ของบุคคลผู้ประสบวิกฤตกับความจริงได้ ทั้งหมดนี้คือยานพาหนะสำคัญที่นำความคิดไปสู่การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง การตั้งคำถามเพื่อพิสูจน์ความจริง และการสะท้อนจะทำให้บุคคลผู้ประสบวิกฤตได้ยินเสียงของคนอื่นและนำไปสู่การยอมรับตนเอง แต่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างตรงไปตรงมา เพื่อการเปลี่ยนโลกทัศน์อย่างแท้จริง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการเรียนรู้เพื่อสู้กับวิกฤตที่ประสบอยู่ได้อย่างเข้มแข็ง

ตารางที่ 9 ตารางแสดงตัวอย่างข้อความในหนังสือสะท้อนการพัฒนาสมรรถนะและการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองในการปฏิบัติตามบทบาทใหม่ (ส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างกรอบแนวความคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของคนพิการผู้ประสบวิกฤต)

การพัฒนาสมรรถนะและการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองในการปฏิบัติตามบทบาทใหม่

Thongboonnoom (2020) แต่เดิมคิดว่าเราคงทำไม่ได้ ต่อมาความคิดมันเปลี่ยนใหม่ มาเป็นเราทำได้เราทำได้ พอคิดว่าเราทำได้เท่านั้นเอง เราก็ทำได้จริงๆ เกิดมีกำลังใจขึ้นมาสามารถเรียกความเชื่อมั่นที่เคยมีอยู่ก่อน และหายไปนั้น ให้กลับคืนมาได้ดังเดิม (หน้า 61)

Thongboonnoom (2020) ถึงแม้ว่าจะเป็นในลักษณะนี้ ผมก็ยังไม่คิดที่จะท้อถอย ท้อถอยไม่ได้ ถ้าขึ้นท้อถอย เราก็ต้องกลับไปเป็นทุกข์เหมือนเดิม ผมก็ยังพยายามทนฟันฝ่าต่อไปเรื่อยๆ ถึงแม้ว่าจะล้มลุกคลุกคลานในการที่จะตั้งสติอยู่ที่ตาม ประมาณ 7 วันแรกแทบจะไม่ได้อะไรเลยได้แต่ประสบการณ์ที่มีความคิดมากกว่าสติ (หน้า 65)

Thongboonnoom (2020) ผมจะให้ความสำคัญกับตัวสติมากกว่าสิ่งใด จินตียากจะออกจากบ้านไปปฏิบัติยังสถานที่เงียบสงัดวิเวก และใกล้ชิดอยู่กับครูบาอาจารย์ เพื่อที่จะได้บรรลุผลโดยเร็ว (หน้า 72)

Thongboonnoom (2020) ผมก็ยังคงเจริญสติดูกายเคลื่อนไหวอยู่ต่อไปอีก จะไม่ทิ้งหลักเดิม แต่คราวนี้ขยันทำมากขึ้น พยายามทำให้ต่อเนื่องกันในทุกๆ อริยาบถและทุกสถานการณ์จะทำทั้งวันตลอดเวลาเลย (หน้า 73)

การบูรณาการโมทัศน์ใหม่เข้ากับวิถีการดำเนินชีวิตเพื่อเสริมพลังอำนาจตนเอง

ในปี 1978 เมซีโรว์ผู้นี้ได้เสนอลำดับขั้นของทฤษฎี TL ไว้ 10 ขั้นตอน โดย 10 ขั้นตอนดังกล่าว ถือเป็นหน้าใหม่แห่งการปฏิวัติเพื่อการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ที่ทำได้ มีดังต่อไปนี้

- 1) การเดินทางไปสู่ภาวะสูงส่งสับสน
- 2) การสำรวจตนเอง
- 3) การเกิดความรู้สึกแปลกแยก
- 4) การอธิบายสิ่งเกี่ยวข้องกับความไม่พอใจกับผู้อื่น

5) การอธิบายความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมใหม่ที่จะเกิดขึ้น

6) การสร้างความเชื่อมั่นในหนทางใหม่

7) การวางแผนสู่การปฏิบัติ

8) การค้นหาความรู้ที่จะนำไปใช้ตามแผน

9) การทดลองปฏิบัติตามบทบาทใหม่ที่กำหนด

10) การประยุกต์ใช้กับประสบการณ์อื่นๆ ในชีวิตประจำวัน (Suttinarakorn, 2017)

ขั้นนี้หมายถึงขั้นที่บุคคลสามารถหล่อหลอมพลังอำนาจตนเองไปสู่ประสบการณ์อื่นในชีวิตประจำวันได้ เป็นการบูรณาการโมทัศน์ใหม่เข้ากับวิถีการดำเนินชีวิต

ตารางที่ 10 ตารางแสดงตัวอย่างข้อความในหนังสือสะท้อนการพัฒนาสมรรถนะและการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองในการปฏิบัติตามบทบาทใหม่ (ส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างกรอบแนวความคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของคนพิการผู้ประสบวิกฤต)

การบูรณาการโมทัศน์ใหม่เข้ากับวิถีการดำเนินชีวิตเพื่อเสริมพลังอำนาจตนเอง

Thongboonnoom (2020) เมื่อสติได้สัมผัสอยู่กับกายที่กำลังเคลื่อนไหวไปนานๆ ก็คุ้นเคยกันแนบแน่นไปด้วยกัน สติมีมากขึ้น มีความคิดน้อยลง ทำให้เห็นกายที่กำลังเคลื่อนไหวอยู่ชัดเจนขึ้น มิใช่เป็นการมองเห็นด้วยตา ...ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาก็ชอบทำกรรมฐาน (หน้า 66) ก็อาจจะต้องเป็นโรคประสาทบ้าตายเพราะความคิดมากของเราอย่างแน่นอน (หน้า 46)

Thongboonnoom (2020) เราสู้อุตสาหะขยันสร้างสติขึ้นมาจนมีมากมาย ถ้ามาฆวหลงเพลินอยู่กับสิ่งเหล่านี้ ก็เปรียบเสมือนว่าเรากำลังปล่อยให้ใจเราเข้ามาปล้นสติของเราเสียแล้ว ผมต้องคอยสอนตัวเองอยู่เสมอๆ ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นนอกตัวหรือในตัว ก็พยายามที่จะกลับเข้ามาหาความรู้สึกตัวก่อนเสมอ (หน้า 74)

Thongboonnoom (2020) ผมต้องเป็นทุกข์เพราะเจ้าความคิดนี้มานาน แต่พอมาฝึกเจริญสติได้มาสัมผัสกับตัวสติเข้าจริงๆ ก็มีสติรู้สึกตัวมากขึ้น ชีวิตอยู่กับปัจจุบันก็ทำให้เราเห็นทุกข์เห็นโทษภัยในความคิดชนิดที่มีได้ตั้งใจคิด (หน้า 80)

Thongboonnoom (2020) การที่เราพยายามที่จะตั้งต้นมีสติรู้สึกตัวใหม่อยู่อย่างนี้ก็ดีเหมือนกัน เหมือนกับได้เปลี่ยนอริยาบถให้กับจิตหรือสติเราใหม่ไปในตัวด้วย เพื่อให้สติชัดเจนขึ้นหรือคล้ายๆ กับการเปลี่ยนเลนส์แว่นตาใหม่ ย่อมจะมองเห็นได้ชัดเจนใสแจ่มกว่าเลนส์เก่าอย่างแน่นอน (หน้า 93)

Thongboonnoom (2020) ครั้งแรกผมเข้าใจว่า ความพิการจะเป็นอุปสรรคต่อการฝึกเจริญสติแต่พอปฏิบัติไปก็ทำให้เข้าใจดีว่า ความพิการมิได้เป็นอุปสรรคต่อการฝึกเจริญสติเลย แต่กลับเป็นแรงกระตุ้นเตือนให้เราต้องกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติ เพื่อให้จิตได้พ้นไปเสียจากภาวะของความเป็นผู้ที่พิการโดยเร็ว และความทุกข์ที่เกิดขึ้นกับผมเอง เป็นเสมือนใบเบิกทางที่สำคัญในการนำพาชีวิตผมให้เข้ามาสู่หนทางของการปฏิบัติธรรม (หน้า 95)

มิติแห่งการต่อสู้/ต่อรองสู่การเสริมพลัง
อำนาจตนเอง

ผลแห่งการเผยแพร่สื่อหนังสือ
อิเล็กทรอนิกส์ “จิตสดใสแม่กายพิการ” ของ
อาจารย์กำพล ทองบุญนุ่ม อาจมองอีกมุมเพื่อเพิ่ม
มิติให้ชวนคิดได้ว่าเป็นผลแห่งการกระทำ (social
action) เพื่อสื่อความหมายในแบบของกิดเดนส์
(Giddens, 1984) โดยการที่อาจารย์กำพล ทอง
บุญนุ่มสามารถสร้างกรอบแนวความคิดใหม่ที่น่า
ไปสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของ
คนพิการผู้ประสบวิกฤตทั้ง 10 ชั้นตอนของเมซีโรว์
ดังกล่าวข้างต้น คือการเลือกกระทำเพื่อสื่อความ
หมายให้สังคมเข้าใจและรับรู้ถึงการต่อสู้/ต่อรอง
ที่ยิ่งใหญ่และมีพลังของคนพิการผู้ประสบวิกฤต
ในอันที่จะสามารถครอบครองทรัพยากรที่เหลือ
อยู่ ที่พุ่งกระจายรอบตัว อาทิเช่น ความเชื่อมั่นใน
ตนเอง ความคิดความเชื่อที่ต้องปรับใจยอมรับ
ความจริงที่เหลืออยู่ของร่างกายที่เปลี่ยนไป เครื่อง
บันทึกเสียง ธรรมะ วิทยู จดหมาย เป็นต้น ทั้งหมด
นี้อาจารย์กำพล ทองบุญนุ่มกลับเก็บมาบันดลให้
เกิดความสุขได้อย่างมหัศจรรย์ จากบรรทัดฐาน,
การตีความหมายและการครอบครองทรัพยากร
(modality) ซึ่งปฏิบัติการนี้สอดคล้องตรงกับ
ทฤษฎีของกิดเดนส์ (Giddens, 1984), บูรี
เยอร์ (Bourdieu, 1992) และฟูโกต์ (Foucault,
2000) ที่มองว่ามนุษย์สามารถอำนวยความสะดวก
(facilitate) เพื่อให้เราได้คุณประโยชน์ทุกอย่าง
และเพื่อให้สังคมเข้าใจอย่างที่เราต้องการจะมี
กระบวนการใช้ภาษาภายใต้สูตรสำเร็จถ่ายทอด
ออกมาเป็นหนังสือที่เกิดจากการคิดไตร่ตรอง (re-
flexive) และอยู่ในสภาวะซึ่งใจของอาจารย์กำ
พล ทองบุญนุ่มว่าต้องตัดสินใจตีความหมายแบบ
ใด ใช้ทรัพยากรแบบไหน จึงทำให้เกิดความสุข กิด

เดนส์เรียกสิ่งเหล่านี้ว่า กลยุทธ์ (Giddens, 1984)
ที่เปลี่ยนเป็นผลแห่งการปฏิบัติการทางอำนาจที่
สำเร็จอย่างยิ่งใหญ่และลุ่มลึกจากการปรับเปลี่ยน
มโนทัศน์ของคนพิการผู้ประสบวิกฤตทั้ง 10 ชั้น
ตอนของเมซีโรว์ นอกจากนี้การกระทำ (social
action) ของอาจารย์กำพล อาจารย์ได้เกิดการ
ไตร่ตรองและรู้ว่าควรผลิตซ้ำ (reproduct)
การกระทำนี้ (การเสริมพลังอำนาจตนเองรูปแบบ
นี้) สอดคล้องกับที่กิดเดนส์อธิบายเรื่องนี้ไว้ว่า
ทุกครั้งที่เราทำอะไรไปโดยใช้ความหมายที่สังคม
กำหนดไว้เท่ากับเราตอกย้ำว่า โครงสร้างนี้ถูก
ต้องดึงมาและควรผลิตซ้ำหากอาจารย์กำพลยอม
แพ้และยอมรับความหมายที่สังคมกำหนดว่า คน
พิการที่ประสบวิกฤตทำอะไรไม่ได้ด้วยตัวเองแล้ว
อาจารย์เชื่อว่าคนพิการน่าสงสารคือโครงสร้างที่
ถูกต้องดึงมา อาจารย์ยอมทำตามอาจารย์ยอม
ผลิตซ้ำความคิดความเชื่อนี้ต่อไป การเผยแพร่สื่อ
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ “จิตสดใสแม่กายพิการ”
จะไม่เกิดขึ้น ดังนั้นสื่อหนังสือนี้จึงเป็นมากกว่า
การเขียนหนังสือของท่านอาจารย์กำพล หากแต่
เป็นการตอกย้ำให้สังคมรับรู้ที่โครงสร้างของการ
เสริมพลังอำนาจตนเองจากเรื่องเล่าของคนพิการ
ผู้ประสบวิกฤตเป็นโครงสร้างที่ถูกต้องดึงมาและ
เพื่อให้สังคมเรียนรู้ว่าควรผลิตซ้ำ (ส่งผ่านสืบทอด
แนวคิด) ต่อไปผู้เขียนมองว่าสิ่งนี้คือต้นแบบที่
อาจารย์กำพล ทองบุญนุ่มได้ฝากไว้เพื่อเชื่อมความ
คิดความเชื่อระหว่างโลกของคนพิการทั้งมวลกับ
สังคมไทย

สรุป (Conclusion)

ข้อความที่มนุษย์สร้างขึ้นไม่ว่ามนุษย์
ผู้นั้นจะมีความพิการหรือไม่ก็ตามล้วนแล้วแต่
สามารถสื่อสารถึงกันได้ กระบวนการสร้างกรอบ

แนวความคิดใหม่ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของคนพิการผู้ประสบวิกฤตสามารถปรับได้สำเร็จด้วยทั้ง 10 ขั้นตอนตามทฤษฎีของเมซีโรว์ทฤษฎีดังกล่าวเป็นต้นแบบที่แห่งการปลดปล่อยพลังอำนาจในตนเองของคนพิการผู้ประสบวิกฤต ความรู้ความเคยชินที่เราคุ้นตาในแบบเรื่องเล่าหลักในสังคมที่ว่าคนปกติเป็นอย่างไร คนพิการเป็นอย่างไร เส้นแบ่งแยกนั้นอาจเปลี่ยนไปด้วยเรื่องเล่าย่อยๆในบทความวิชาการชิ้นนี้เพราะคนพิการผู้ประสบวิกฤตสามารถเสริมพลังอำนาจในตนเองได้แม้บริบทที่ตนเองอยู่จะไม่ใช่มโนทัศน์ที่มีร่างกายครบ 32 ประการแล้วก็ตาม จากทฤษฎีของเมซีโรว์ข้างต้นหากพิจารณาว่าจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้มาจากภาวะวิกฤตในชีวิต ถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว การตีประเด็นความคิด การร้อยเรียงความคิด ผ่านการเลือกสรรถ้อยคำเพื่อสื่อความหมายสู่ผู้รับสารด้วยหนังสือ จิตสไตน์แม้กายพิการ ของอาจารย์กำพล ทองบุญน่ม การมองย้อนอดีตเช่นนี้ จะทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้มากขึ้นเกิดความคิดความเชื่อชุดใหม่ และมีการปฏิบัติการตามมโนทัศน์ใหม่ที่

เกิดจากการได้เรียนรู้ด้วยการใคร่ครวญไตร่ตรองอดีต ทั้งนี้ก็คงเป็นอีกหนทางในการปลดปล่อยพลังอำนาจในตนเองของคนพิการผู้ประสบวิกฤตให้ก้าวไปสู่เป้าหมายชีวิตได้อย่างราบรื่นด้วยตัวเอง

กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgement)

หากบทความวิชาการชิ้นนี้มีคุณความดีใด ผู้เขียนขอขอบผลแห่งคุณความดีทั้งหมดแต่ท่านอาจารย์กำพล ทองบุญน่มและครอบครัว ที่นำเสนอมุมมองในการเปลี่ยนโลกทัศน์ด้วยวิธีการเขียนหนังสือเผยแพร่เรื่องราวประสบการณ์ความพิการของตนทำให้ผู้ตกทุกข์ได้ยากมีกำลังใจในอันที่จะเข้าใจชีวิตต่อไปได้กราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ปรีชัช ดาวอุดมและอาจารย์ ดร. กิตติกร สันคติประภา ที่เปิดโอกาสให้ผู้เขียนได้เข้าใจโลกแห่งพัฒนศึกษาศาสตร์ ศาสตร์แห่งการเปิดพื้นที่และเปลี่ยนแปลงสังคมได้อย่างลุ่มลึกและขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.สุเมษย์ หนกหลัง ที่แนะนำให้รู้จักผลผลิตจากมันสมองอันล้ำเลิศของเมซีโรว์

เอกสารอ้างอิง

- Bourdieu, P., & Wacquant, L. (1992). *An Invitation to Reflexive Sociology*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Dangdomyuth, P. Malai, Ch., & Kanhadelok, S. (2017). Empowerment: The role of a nurse. *Journal of Nursing Division, 44*(2), 159-168.
- Dirkx, J. M. (1998). Transformative learning theory in the practice of adult education : An overview. *PAACE Journal of Lifelong Learning, 7*, 1-14.
- Gibson, CH. (1995). Concept Analysis of Empowerment. *Journal of Advance Nursing, 16*(3), 354 - 361.
- Journal of Behavioral Science. (2020). Journal. Retrieved from <http://bsris.swu.ac.th/journal/240161/9chanudda163-182.pdf>

- Juathai, J. (2008). *The construction of degree in development education*. DISABLE SELF IDENTITIES. Doctor of Education Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand.
- Keiffer C. (1984). *Citizen empowerment: A developmental perspective*. *Prevention in Human Services*; 3(16), 9-35.
- Meeseay T. (2009). *A study of self esteem in students of Rajamangala University of Technology*. The Degree of Master of Science Program. Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand.
- Meesuaisint M. (2015). *Development of a transformatives learning process for enhancing authentic self-esteem of male violent juvenile delinquents*. The Degree of Doctor of Philosophy Program in Non-Formal Education. Department of Life long Education. Faculty of Education. Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.
- Phetrak, N., Pipatpen, M., & Thammasatjakan, W. (2014). Responses to the uniqueness of garland sellers. *Journal of Liberal Arts, Prince of Songla University. Hat Yai Campus*, 6(2), 33-44.
- Rattanarotsakul, P. (2011). Creating new lives prisons. *Journal of The University of the Thai Chamber Commerce*, 31. (3rd ed.), 40-53.
- Sagepub. (2020). Perspective transformation Retrieved from <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.2304/pfie.2007.5.4.491>
- Sangiamphaisan, C. (2007). *Economy of symbolic property*. Bangkok: Kobfai, Press, 1-113.
- Soanmali-Nuntananeat, Ch. (2017). *Adult learning theory*. Nakhonpathom: Sefacopycenter, 19-35.
- Suttinarakorn, W. (2017). *Transformative learning and action research*. Bangkok : 81-90.
- Thairathonline. (2020). *Society*. Retrieved from <https://www.thairath.co.th/news/society/1738735>
- Thongboonoom, K. (2020). *Bright life despite physical disabilities*. Retrieved from <https://www.ebooks.in.th/555/>
- Thongtawee, Ch., Pongpakatian, J., Temudom, T., Tantirittisak, P., & Rattanapojjanaj, S. (2008). *Jitti panya pruksa synthesis of knowledge*. Nakhonpathom: Mahidol University.